

Interreg Polen-Sachsen

EUROPÄISCHE
UNION

Europäischer Fonds für regionale Entwicklung

1000

JAHRE LAT

GÓRNYCH ŁUŻYC

OBERLAUSITZ

MENSCHEN, BURGEN, STÄDTE

Geschichte der Oberlausitz
neu erforscht und lebendig erzählt

Kostenloses Exemplar

Slawenburgen | Städtebündnisse | Napoleonfeldzüge

Streifzüge durch die Geschichte einer Region

Adam und Eva bei der Arbeit, Detail aus dem Großen Zittauer Fastentuch (1492)

Warum machen wir das?

In unserem Projekt »1000 Jahre Oberlausitz – Menschen, Burgen, Städte« erforschen deutsche und polnische Partner das historische und archäologische Erbe der Oberlausitz.

Diese gemeinsamen historischen Wurzeln der heute von einer Grenze geteilten Oberlausitz reichen bis ins 9. Jahrhundert zurück.

Frühmittelalterlicher Hacksilberfund aus Cortnitz

Silberner Schläfenring aus einer slawischen Bestattung bei Dobranitz

Mittelslawisches Tongefäß von der Sumpfschanze Brohna

Welche Ziele haben wir?

Wir möchten eine Brücke zwischen dem deutschen und polnischen Teil der Oberlausitz spannen und mit öffentlichen Veranstaltungen wie Workshops, Führungen aber auch historischen Nachstellungen das Interesse an der gemeinsamen Vergangenheit wecken. Außerdem werden drei Ausstellungen die Ergebnisse der Zusammenarbeit zeigen und die spannende Geschichte dieser Region sichtbar machen.

Die Slawen in der Oberlausitz und der Frieden von Bautzen

Zahlreiche, nur mit geübtem Auge erkennbare slawische Burgwälle aus dem 10. bis 11. Jahrhundert prägen noch heute das Landschaftsbild der Oberlausitz. Sie sind Zeugen einer politisch unruhigen Zeit in einer begehrten und umstrittenen Grenzregion. Als historisch bedeutsames Ereignis fällt der Frieden von Bautzen im Jahr 1018 in diesen Zeitraum. Wir möchten mehr über die Menschen, die vor 1000 Jahren in der Oberlausitz lebten, herausfinden: Woher kamen sie und wie sahen sie aus? Wie gestaltete sich ihr Alltag? Was haben sie gegessen und was dachten sie über die Welt, in der sie lebten und woran glaubten sie?

Der Sechsstädtebund

Die Gründung des Sechsstädtebundes im Jahr 1346 bescherte den Städten Bautzen, Görlitz, Kamenz, Löbau, Lauban (Lubań) und Zittau eine Periode wirtschaftlicher Blüte. Das Oberlausitzer Bündnis ist zweifellos eines der berühmtesten und langlebigsten. Es spielt auch noch heute im regionalen Bewusstsein eine Rolle, bestand es doch immerhin bis 1815. Mit besonderem Augenmerk auf die Stadt Zittau werden wir ein Bild dieser spannenden und für die Entwicklung der Region so maßgeblichen Zeit zeichnen.

Spätmittelalterliche Keramik aus Zittau

Die Napoleonischen Befreiungskriege

Mehrfach hielt sich Napoleon im frühen 19. Jahrhundert in der Oberlausitz auf. Seine Feldzüge haben die Region nachhaltig geprägt. Im Mittelpunkt unserer Aktivitäten steht ganz konkret das Gefecht am Bober bei Bunzlau im Jahr 1813. Diese Schlacht soll in ihrem Verlauf lebensecht nachgestellt werden und das Alltagsleben jener Zeit nachzeichnen.

Historische Inszenierung der Schlacht am Bober in Bunzlau, 2013

Stadtansicht von Zittau, vor 1695

Informationen zu unseren laufenden Aktivitäten sowie allen geplanten Veranstaltungen finden Sie unter:

- www.1000lusatia.eu
- www.facebook.com/1000JOL.LGL
- www.instagram.com/1000lusatia
- Fabrikstraße 50, 02625 Bautzen

Impressum

Herausgeber: Landesamt für Archäologie Sachsen

Redaktion: Arkadiusz Barędzia, Cornelia Rupp, Susanne Schöne

Übersetzung: Michal Scheuer

Fotos: Städtische Museen Zittau: S. 1 o. li., 2 o.; Landesamt für Archäologie Sachsen: S. 1 u. li, 2 u., 3, 4 o.; Keramikmuseum Bunzlau: S. 1 re., 4 u. re.; Deutsche Fotothek S. 4 u. li.

Gestaltung: Ö Grafik | agentur für marketing und design

Projekt: 1000 Jahre Oberlausitz - Menschen, Burgen, Städte

Lead Partner: Landesamt für Archäologie Sachsen

Partner: Naturwissenschaftliche Universität Breslau mit Lehrstuhl für Anthropologie, Museum Bautzen, Keramikmuseum Bunzlau, Städtische Museen und Große Kreisstadt Zittau, Euroregionales Zentrum für Kultur und Kommunikation EuRegioKom in Pieńsk

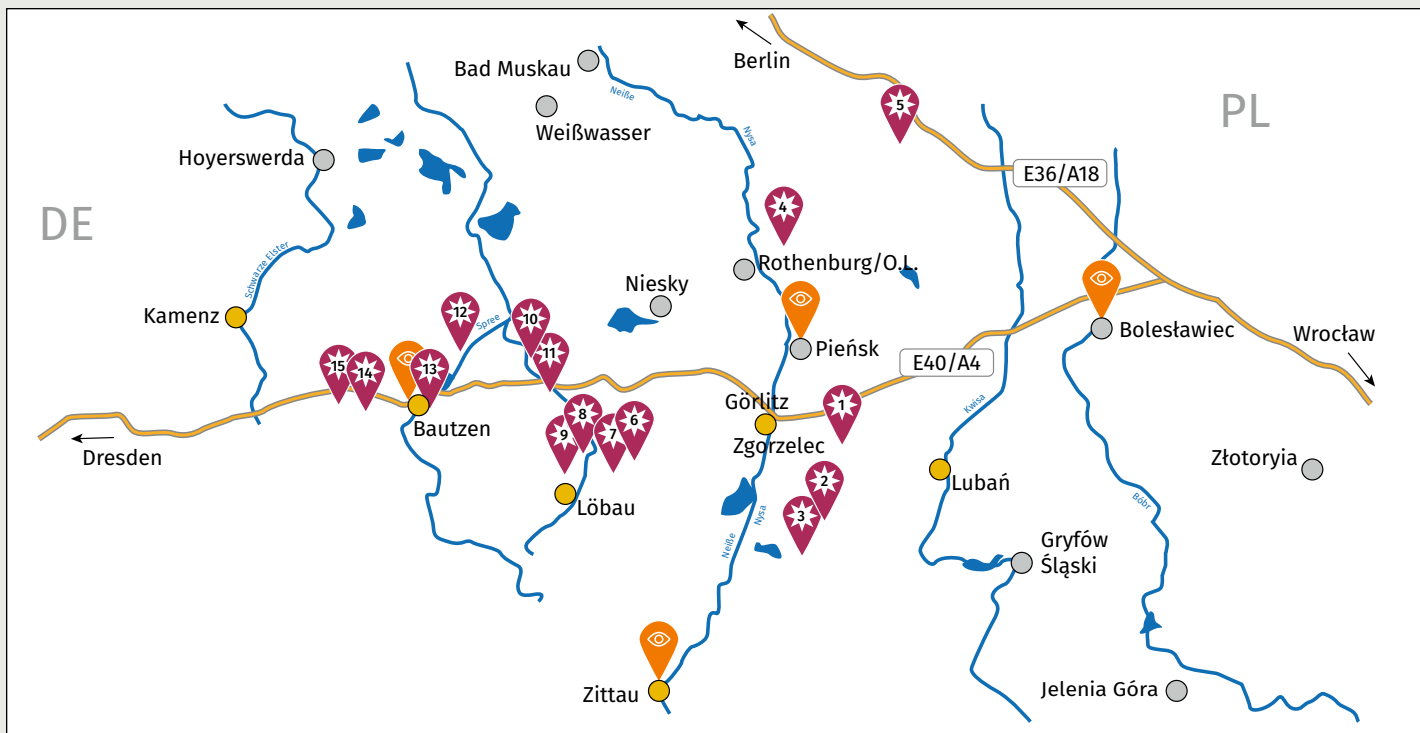
Laufzeit: 2019 – 2022

Projektziel: Verbesserung der touristischen und kulturellen Attraktivität des Fördergebietes sowie der kulturellen Teilhabe durch die Förderung des kulturellen und archäologischen Erbes und dessen nachfolgende öffentlichkeitswirksame Präsentation.

Das Projekt 1000 Jahre Oberlausitz – Menschen, Burgen, Städte wird von der Europäischen Union aus Mitteln des Europäischen Fonds für Regionale Entwicklung im Rahmen des Kooperationsprogramms INTERREG Polen – Sachsen 2014–2020 finanziert.

Für den Inhalt dieses Flyers sind ausschließlich dessen Autoren verantwortlich. Die darin zum Ausdruck gebrachten Ansichten dürfen keinesfalls dahingehend interpretiert werden, dass sie die offizielle Meinung der Europäischen Union widerspiegeln.

Zabytek archeologiczny Archäologisches Denkmal

1 Białogórze; 2 Sulików; 3 Zawidów; 4 Toporów;
5 Nowoszów; 6 Obersohland; 7 Bischdorf;
8 Kittlitz; 9 Bellwitz; 10 Cortnitz; 11 Gröditz;
12 Niedergurig; 13 Bautzen; 14 Bloaschütz;
15 Dobranitz

Miasta ze Związku Sześciu Miast Städte im Sechsstädtebund

Wystawy w projekcie

EuRegioKom Pieńsk: wystawa fotografii z inscenizacji historycznej „Bitwy o Łużycę 1018” zaplanowana na 2020 r.

Muzeum Ceramiki w Bolesławcu: wystawa czasowa na temat wojen napoleońskich / inscenizacja historyczna bitwy nad Bobrem w 1813 r. zaplanowane na 2021 r.

Państwowe Muzea w Zittau: wystawa czasowa na temat Związku Sześciu Miast zaplanowana na 2021 r.

Muzeum w Budziszynie: wystawa czasowa na temat słowiańskiego osadnictwa na Górnym Łużyczach zaplanowana na 2022 r.

Projektausstellung

EuRegioKom Pieńsk: Fotoausstellung zu einer Nachstellung der »Schlacht um die Lausitz 1018« geplant 2020

Keramikmuseum Bunzlau: Sonderausstellung zu den napoleonischen Kriegen / Historische Nachtstellung der Schlacht am Bober 1813 geplant 2021

Städtische Museen Zittau: Sonderausstellung zum Sechsstädtebund geplant 2021

Museum Bautzen: Sonderausstellung zur slawischen Besiedlung in der Oberlausitz geplant 2022

Interreg

UNIA EUROPEJSKA

Polska-Saksonia

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

1000
JAHRE LAT
GÓRNYCH ŁŹYC
OBERLAUSITZ

ŁUDZIE, GRODY, MIASTA

Historia Górnych Łużyc
ponownie badana i żywo opowiedziana

Egzemplarz bezpłatny

Grody słowiańskie | Sojusze miast | Kampanie napoleońskie

Wyprawa tropem historii pewnego regionu

Adam i Ewa przy pracy, detal z Dużego Żytawskiego Płótna Wielkopostnego

Dlaczego to robimy?

W ramach naszego projektu „1000 lat Górnych Łużyc – ludzie, grody, miasta” polscy i niemieccy partnerzy badają historyczne i archeologiczne dziedzictwo Górnych

Łużyc. Wspólne, historyczne korzenie podzielonych dziś granicą Górnych Łużyc sięgają IX w.

Srebrne kabłączki skroniowe ze słowiańskiego pochówku w Dobranitz

Środkowosłowiańskie naczynie z grodu Brohna

Wczesnośredniowieczny skarb srebra z Cortnitz

Jakie mamy cele?

Chcielibyśmy zbudować pomost pomiędzy polską oraz niemiecką częścią Górnych Łużyc a za pomocą ogólnie dostępnych imprez, w postaci warsztatów, oprowadzeń czy też historycznych rekonstrukcji, wzbudzić zainteresowanie wspólną przeszłością. Ponadto trzy wystawy muzealne zaprezentują wyniki naszej współpracy oraz pokażą pasjonującą historię Górnych Łużyc.

Słowianie na Górnych Łużycach i pokój w Budiszynie

Liczne, niekiedy trudne do rozpoznania w terenie grody słowiańskie z X–XI w. do dziś kształtują krajobraz Górnych Łużyc. Są one świadkami niespokojnego politycznie okresu sporów o tak pożądaną wtedy regiony przygraniczne. Do ważnych historycznych wydarzeń tego czasu należy pokój w Budiszynie w 1018 r. Chcielibyśmy dowiedzieć się więcej o ludziach, którzy przed tysiącem lat zamieszkiwali Górne Łużyce: skąd przybyli i jak wyglądali? Jak kształtowała się ich codzienność? Co jedli i co myśleli o świecie, w którym żyli oraz w co wierzyli?

Związek Sześciu Miast

Utworzenie Związku Sześciu Miast w roku 1346 przyniosło Budziszynowi, Görlitz, Kamenz (Kamieniec), Löbau, Lubanowi oraz Żytawie (Zittau) okres rozkwitu gospodarczego. Ten górnołużycki sojusz jest niewątpliwie jednym z najstawniejszych i najdłużej trwających związków samorządów miejskich. Jeszcze dzisiaj odgrywa on w świadomości regionalnej istotną rolę – w końcu istniał aż do 1815 r. Na przykładzie miasta Żytawa (Zittau) nakreśliły obraz tego ekscytującego okresu, tak istotnego dla rozwoju regionu.

Późnośredniowieczna ceramika z Żytawy

Wojny Napoleońskie

Na początku XIX w. Napoleon wielokrotnie przebywał na Górnych Łużycach. Jego wyprawy wojenne wywarły trwały wpływ na region. Skupimy się w naszym projekcie nad bitwą nad Bobrem, koło Bolesławca w roku 1813. Przebieg tych walk zostanie odtworzony w realistyczny sposób, na tle panujących wówczas warunków życia.

Historyczna inscenizacja z bitwy nad Bobrem w Bolesławcu, 2013 r.

Żytawa, widok miasta przed 1695 r.

Informacje na temat naszych bieżących działań oraz wszystkich planowanych wydarzeń można odnaleźć pod adresem:

 www.1000lusatia.eu

 www.facebook.com/1000JOL.LGL

 www.instagram.com/1000lusatia

 Fabrikstraße 50, 02625 Bautzen

Impressum

Wydawca: Krajowy Urząd Saksonii ds. Archeologii

Redakcja: Arkadiusz Barędziak, Cornelia Rupp, Susanne Schöne

Tłumaczenie: Michał Scheuer

Ilustracje: Miejskie Muzea w Zittau: s. 1 gr. l., 2 gr.; Krajowy Urząd Saksonii ds. Archeologii: s. 1 d. l., 2 d., 3, 4 gr.; Muzeum Ceramiki w Bolesławcu: s. 1 pr., 4 d. pr.; Niemiecka Fototeka s. 4 d. l.

Szata graficzna: Ö Grafik |agentur für marketing und design

Projekt: 1000 lat Górnych Łużyc – ludzie, grody, miasta

Partner wiodący: Krajowy Urząd Saksonii ds. Archeologii

Partnerzy: Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Katedra Antropologii, Muzeum w Budziszynie, Muzeum Ceramiki w Bolesławcu, Muzea Miejskie i Miasto Zittau, Euroregionalne Centrum Kultury i Komunikacji EuRegioKom w Pieńsku

Okres realizacji: 2019 – 2022 r.

Cel projektu: Poprawa turystycznej i kulturalnej atrakcyjności obszaru wsparcia oraz uczestnictwa w kulturze poprzez wsparcie kulturowego i archeologicznego dziedzictwa i jego skuteczną publiczną prezentację.

Interreg
Polska-Saksonia
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Projekt 1000 lat Górnych Łużyc – ludzie, grody, miasta jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy INTERREG Polska – Saksonia 2014-2020.

Wyłączną odpowiedzialność za zawartość niniejszej publikacji ponoszą jej autorzy. Przedstawione poglądy nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Unii Europejskiej.